GALLUP
TIL AÐ VERA VISS

LAUNAKÖNNUN ST.RV. – HELSTU NIÐURSTÖÐUR

14. sept. 2018

Efnisyfirlit

- Svarhlutfall
- Svarendur
- Vinnutími og starfshlutfall
- Laun og hlunnindi
  - Heildarlaun janúar
  - Grunnlaun janúar
  - Önnur laun
  - Hlunnindi
- Launamunur kynjanna
- Viðhorf til launa
  - Ánægja með laun og sanngjörn laun
- Annað
  - Þjónusta St.Rv.

GALLUP

Framkvæmd

Lýsing á rannsókn	
Unnið fyrir	St.Rv.
Markmið	Að kanna kaup og kjör St.Rv. félaga auk tengdra atriða og breytingar frá síðustu könnun
Framkvæmdartími	Febrúar - apríl 2018
Aðferð	Netkönnun
Úrtak	3650 manns, starfsmenn hjá um tæplega 90 stofnunum
Verknúmer	4027704

Stærð úrtaks og svörun	
Upphaflegt úrtak	3650
Veikir, látnir, tilheyra ekki úrtaki	51
Finnast ekki	249
Endanlegt úrtak	**3350**
Neita að svara	241
Skila ekki inn lista	1789
Innsendir listar	1320
Heildarsvarhlutfall *	**39,4%**
Fjöldi lista ekki fylltir inn á fullnægjandi hátt	467
Fjöldi lista fylltir inn á fullnægjandi hátt	853
Svarhlutfall **	**25,5%**

* Heildarsvarhlutfall er reiknað út miðað við alla innsenda lista af endanlegu úrtaki.

** Svarhlutfall miðast við fjölda lista sem eru notaðir við skýrslugerð, þ.e. voru fylltir inn á fullnægjandi hátt.

Svarendur

Svarendur

- Svarendur voru 853
- Um 34% svarenda eru karlar, 66% konur – og þetta nánast sama hlutfall síðustu sjö mælingar
- Ríflega 14% svarenda voru undir 30 ára aldri og rúmlega 22% voru 60 ára eða eldri
- Meðalaldur hefur lækkað lítillega, er tæp 47 ár, en var 48 ár 2011-2014
- Starfsaldur í sambærilegu starfi 11 ár – var 12 ár 2011-2014 og ríflega þriðjungur hefur unnið 1 ár eða lengur á sama vinnustað (stofnun/fyrirtæki)

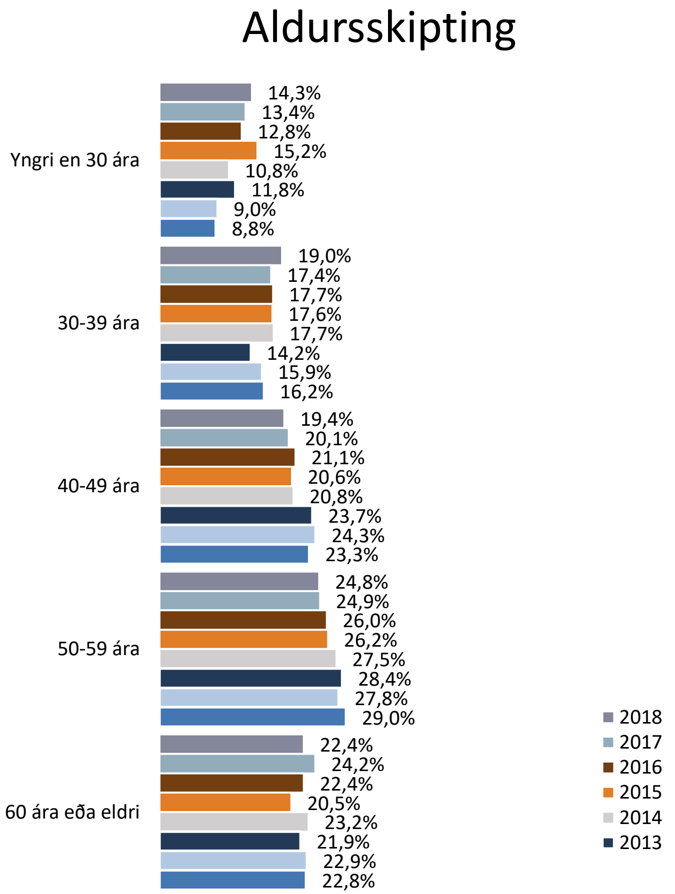

GALLUP

Kyn

- Oft talað um „kynbundinn“ vinnumarkað og er þá átt við að karlar og konur eru í ólíkum störfum og ólíkum atvinnugreinum

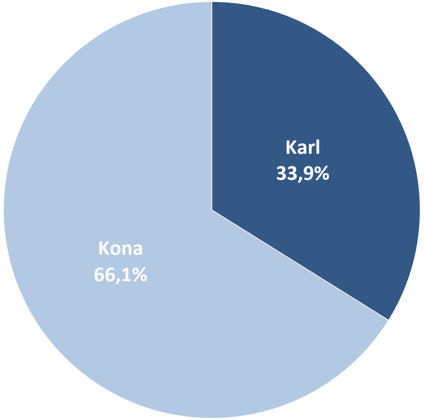

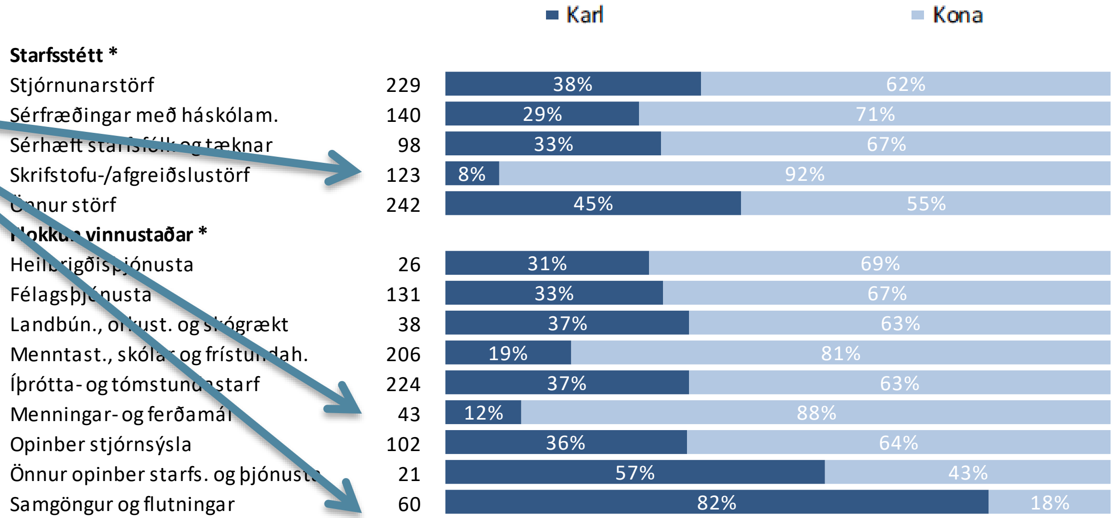

GALLUP

Mannaforráð

„Mannaforráð“ aukast með menntun og starfsaldri en í öfugu sambandi við aldur

- Fleiri karlar en konur hafa mannaforráð
- Stundum talað um kynbundinn vinnumarkað „lárétt“ og „lóðrétt,“ þá er átt við að karlar eru oftar í áhrifastöðum en konur (lóðrétt)

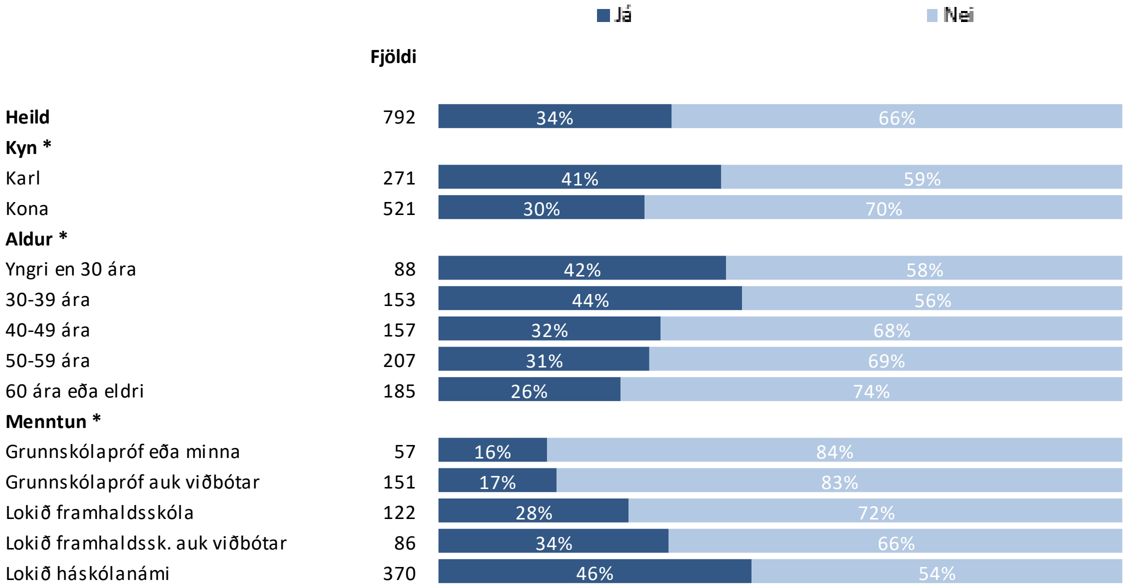

GALLUP

Menntun

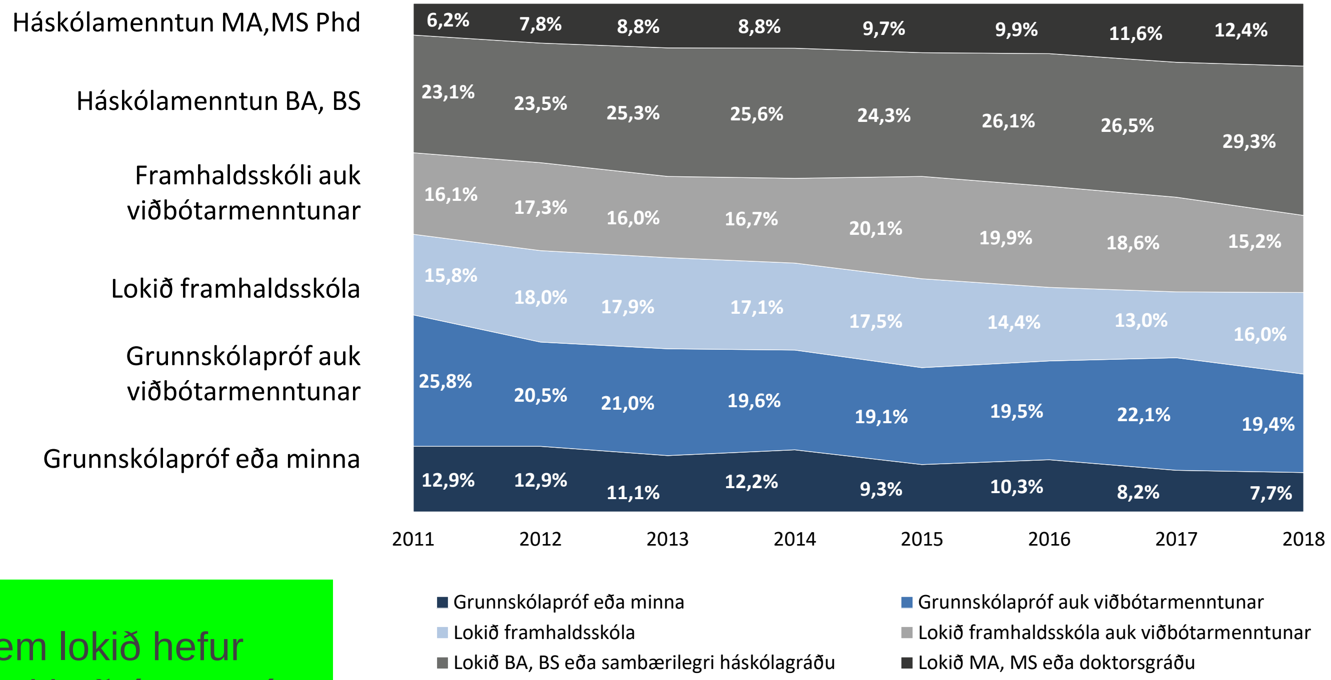

Hlutfall svarenda sem lokið hefur háskólanámi hefur hækkað úr 29% í 42% frá 2011 til 2018

GALLUP

Atvinnugrein og starfsstétt

Starfsstétt

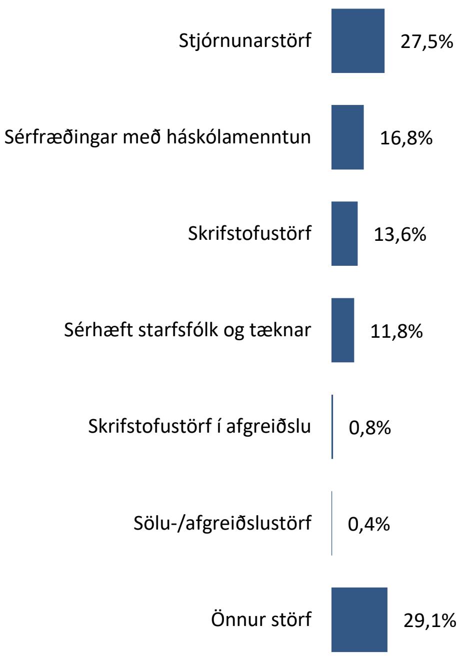

Atvinnugrein

	Fjöldi	%
Íþrótta- og tómstundastarf	224	26,3
Menntastofnanir, skólar og frístundaheimili	206	24,2
Félagsþjónustu	131	15,4
Opinber stjórnsýsla	102	12,0
Samgöngur eða flutningar	60	7,1
Menningar- og ferðamál	43	5,1
Landbúnaður, orkust. og skógrækt	38	4,5
Heilbrigðisþjónusta	26	3,1
Önnur opinber starfsemi og þjónusta	21	2,5
Fjöldi svara	**851**	**100,0**

Vinnutími og starfshlutfall

Starfshlutfall

- Ríflega þrír af hverjum fjórum eru í fullu starfi
- Nær allir stjórnendur í fullu starfi, en 58% þeirra sem eru í „öðrum störfum“
  - Starfshlutfall vex með menntun og starfsaldri
  - Hlutastörf algengust í heilbrigðisþjónustu
  - Dregið hefur saman með körlum og konum, en síðustu þrjú ár hefur munurinn verið svipaður

Hlutfall karla og kvenna í fullu starfi:

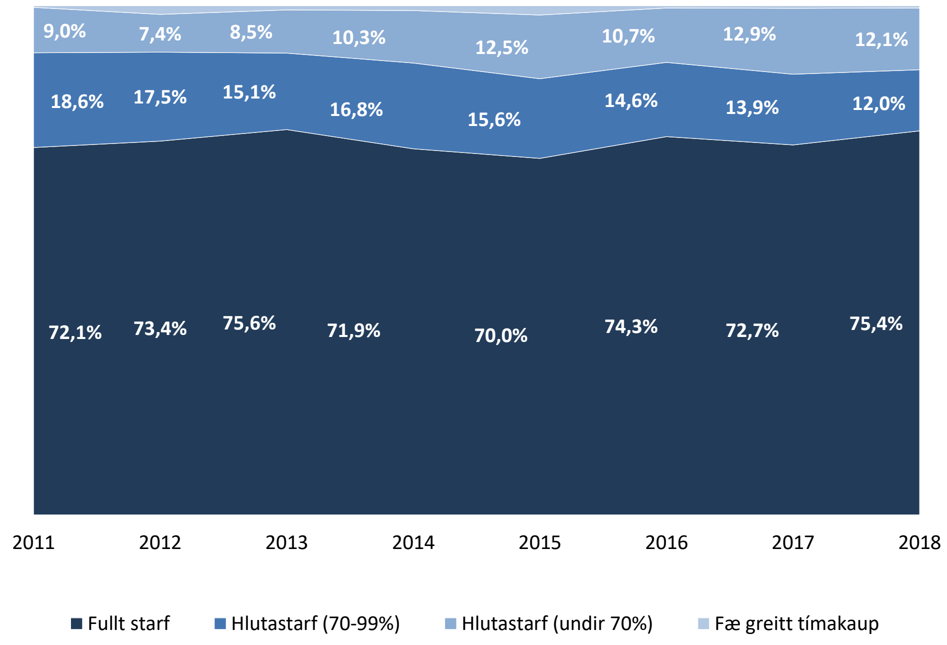

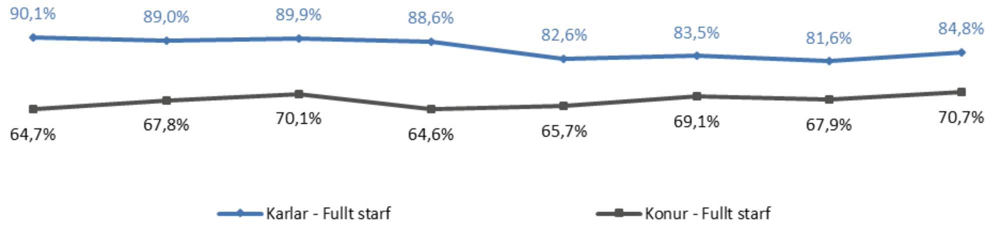

GALLUP

Vinnutími fólks á viku í fullu starfi

- Fólk í fullu starfi vinnur að jafnaði 44 stundir á viku – vinnutími karla eykst um klukkustund
- Karlar vinna rúma 45 tíma, konur tæpa 43 tíma
- Nú munar tæpum þremur stundum á vinnuviku karla og kvenna, en aðeins munaði tæpum tveimur stundum á vinnuviku karla og kvenna þegar minnst var
- Stjórnendur og fólk í „öðrum störfum“ vinna lengst allra starfsstétta (44-45 tíma)
- Fólk í heilbrigðisþjónustu og samgöngum/ flutningum vinnur tæpa rúma 47 tíma

Hversu langa vinnuviku vinnur þú að jafnaði? (starfsfólk í 100% starfshlutfalli)

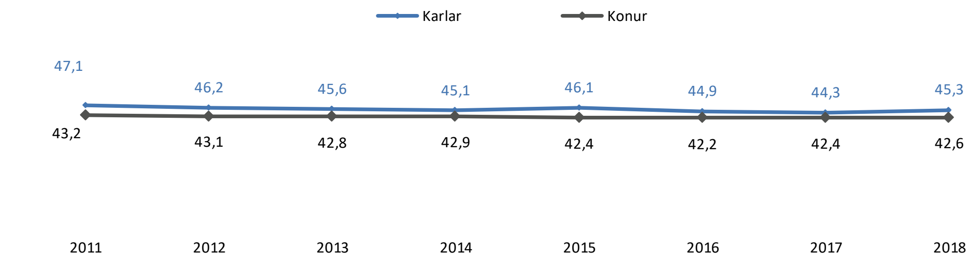

	Alls
VR	42,9
SFR	42,6
St.Rv.	43,6

Í könnunum Hagstofu mælist vinnutími í fullu starfi 44 stundir, 46 stundir hjá körlum en 41 stund hjá konum

Dagvinna – vaktavinna

- Nærri 84% vinna dagvinnu –níu að af hverjum konum vinna dagvinnu en sjö af hverjum tíu körlum
- Vaktavinna algengust í samgöngum og flutningum, heilbrigðis- og félagsþjónustu

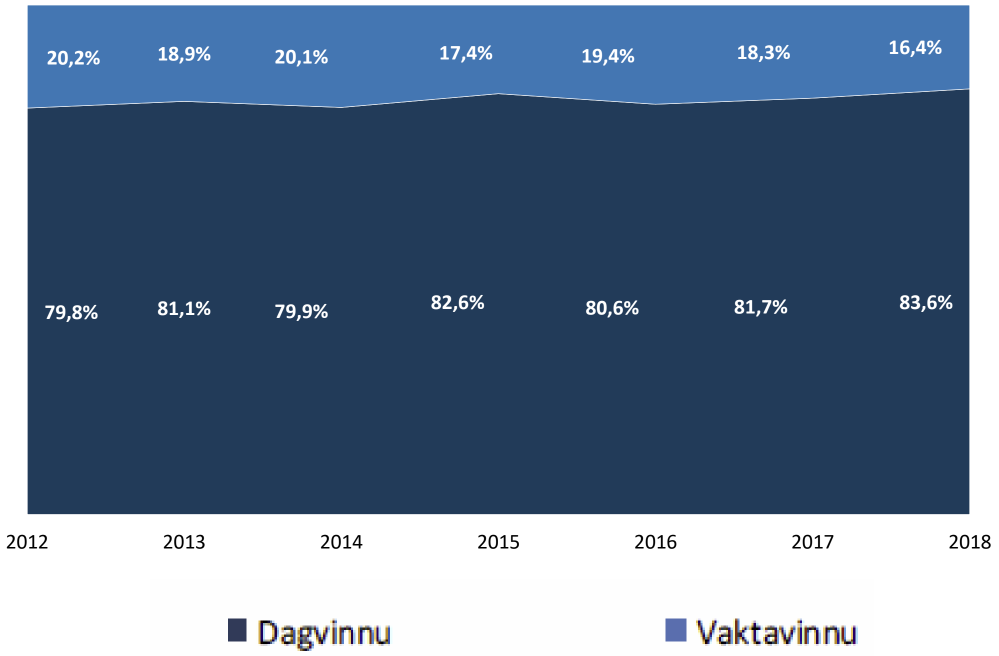

GALLUP

Tímabundinn eða ótímabundinn samningur

- Einn af hverjum fimm er með tímabundinn samning
- Hæst hlutfall í yngsta aldurshópnum með tímabundna ráðningu, en þar er ríflega helmingur með tímabundna ráðningu

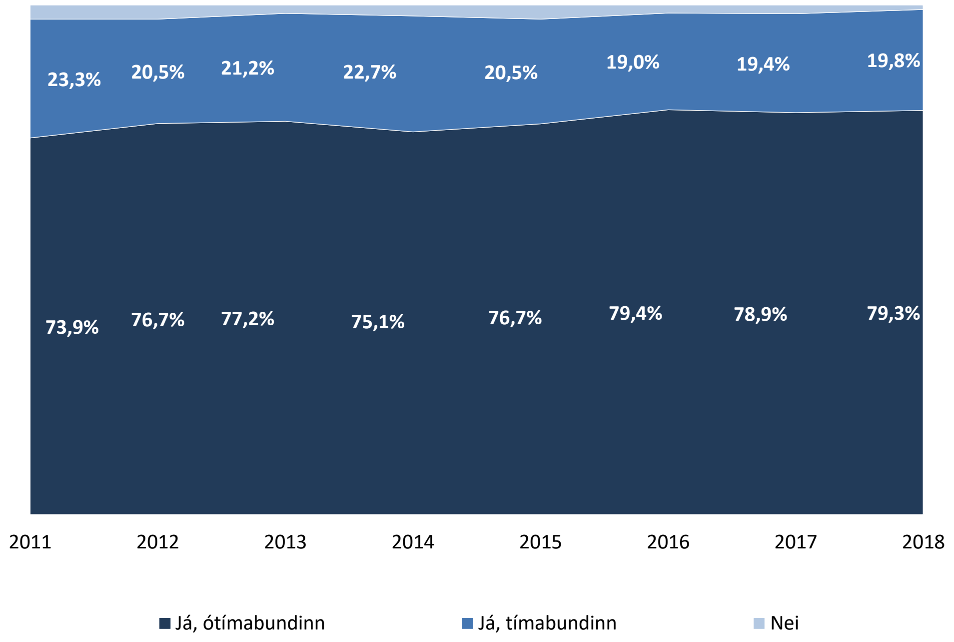

GALLUP

Laun og hlunnindi

Hækkun mánaðarlegrar launavísitölu Hagstofu janúar 2018 – breyting frá fyrra ári og hækkun St.Rv. félaga

	Starfsmenn á almennum vinnumarkaði	Opinberir starfsmenn - alls	Opinberir starfsmenn - ríkisstarfsmenn	Opinberir starfsmenn - starfsmenn sveitarfélaga
Hagstofa: 2018 – janúar hækkun % frá fyrra ári	8,1%	5,6%	5,3%	5,7%
Gallup: SFR /St.Rv. / VR	6,1%	-	9,2%	8,3%

GALLUP

Heildarlaun – miðast við fullt starf

Laun þeirra sem eru í 70-99% starfshlutfalli eru uppreiknuð í 100%

- Meðal-heildarlaun St.Rv. félaga eru nú 562 þúsund fyrir fullt starf og hækka um 8% eða um 43 þúsund krónur.
- Þetta er meðalhækkun umfram 12 mán. verðbólgu um tæp 6 prósentustig

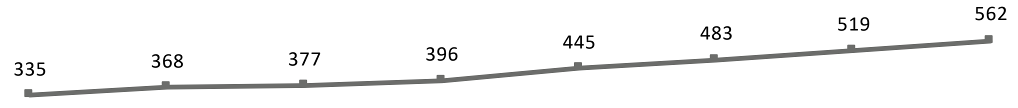

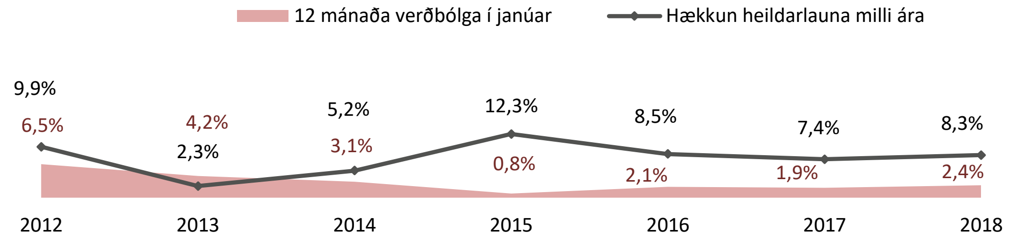

	Alls
VR	6,1%
SFR	9,2%
Hagstofa Stm. sveitarfélaga	5,7%
St.Rv.	8,3%

GALLUP

Heildarlaun – miðast við fullt starf

- Meðal-heildarlaun St.Rv. félaga eru nú 562 þúsund fyrir fullt starf og hækka um 8% eða um 43 þúsund krónur.
- Þetta er meðalhækkun umfram 12 mán. verðbólgu um tæp 6 prósentustig

	Alls
VR	6,1%
SFR	9,2%
Hagstofa Stm. sveitarfélaga	5,7%
St.Rv.	8,3%

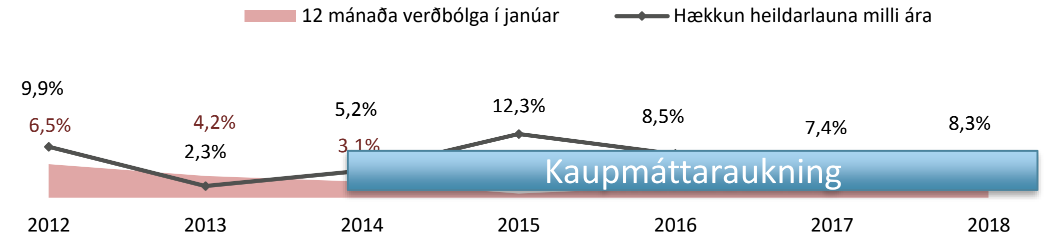

GALLUP

Heildarlaun – miðast við fullt starf

- Meðal-heildarlaun St.Rv. félaga eru nú 562 þúsund fyrir fullt starf og hækka um 8% eða um 43 þúsund krónur.
- Þetta er meðalhækkun umfram 12 mán. verðbólgu um tæp 6 prósentustig

	Uppfærð heildarlaun mánaðar	Meðaltal	25% mörk	Miðgildi	75% mörk	Fjöldi
	Total	562	440	525	640	601
Starfsstétt	Stjórnunarstörf	659	492	609	800	193
	Sérfræðingar með háskólamenntun	586	478	581	662	110
	Sérhæft starfsfólk og tæknar	489	368	463	561	61
	Skrifstofu-/afgreiðslustörf	505	442	489	564	102
	Önnur störf	478	353	449	567	135

Launadreifing St.Rv. félaga

Heildarlaun	Meðaltal 5% hæstu og lægstu launa	Hlutfallslegur munur		Hlutfallslegur munur
Lægstu 5%	315.081	Lægstu 5% hafa 69% lægri laun en 5% hæstu	með öðrum orðum	Lægstu 5% hafa 31% af hæstu launum
Hæstu 5%	1.024.472	Hæstu 5% hafa 225% hærri laun en 5% lægstu	með öðrum orðum	Hæstu 5% hafa rúmlega þreföld 5% lægstu laun

GALLUP

Heildarlaun – miðast við fullt starf

- Meðal-heildarlaun karla hækkuðu um tæpar 54 þúsund krónur (eða um rúm 9%) og heildarlaun kvenna hækkuðu um tæpar 38 þúsund krónur (eða um tæp 8%).

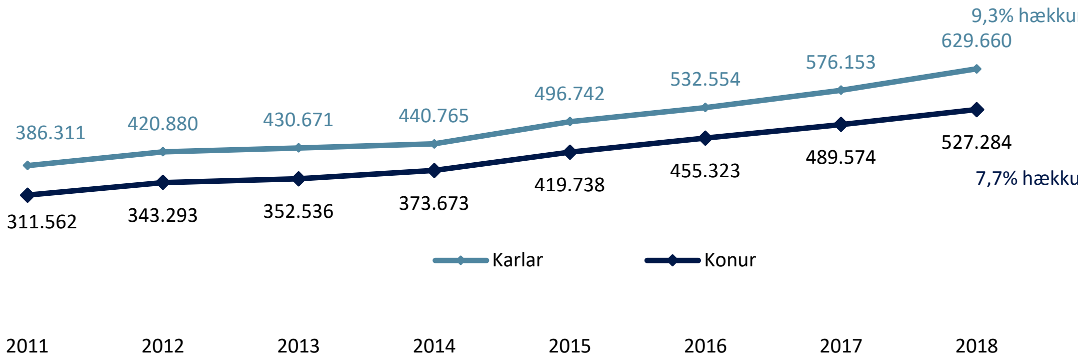

GALLUP

Grunnlaun/dagvinnulaun – miðast við fullt starf

- Meðal-grunnlaun St.Rv. félaga í fullu starfi eru 449 þúsund krónur og hækkuðu um rúmar 31 þúsund krónur miðað við könnunina fyrir ári, eða um rúm 7%.

Laun þeirra sem eru í 70-99% starfshlutfalli eru uppreiknuð í 100%

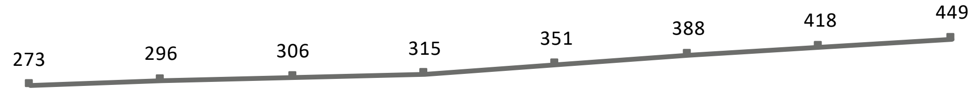

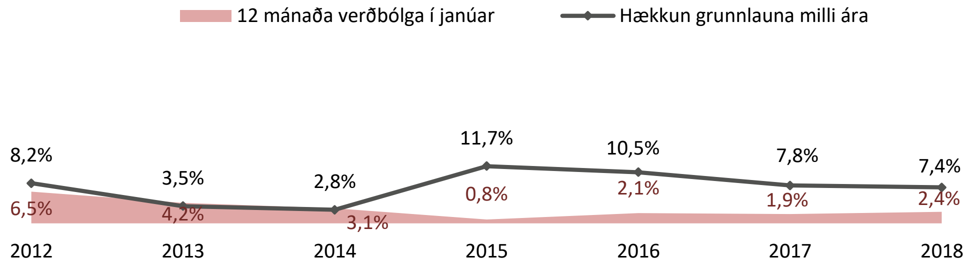

GALLUP

Grunnlaun/dagvinnulaun – miðast við fullt starf

- Meðal-grunnlaun karla hækkuðu um rúmar 38 þúsund krónur eða um tæp 9%, en grunnlaun kvenna hækkuðu um tæp 27 þúsund krónur, eða um tæp 7% - að meðaltali

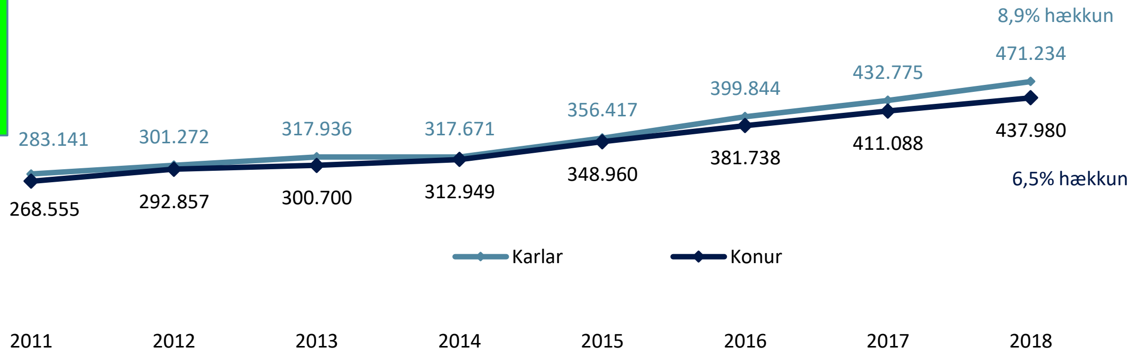

GALLUP

Hækkun grunn- og heildarlauna milli ára eftir starfsstéttum – hækkun meðaltala milli ára

	Heildarlaun, þús.	Hækkun frá 2017	Grunnlaun, þús.	Hækkun frá 2017
Alls	562	8%	449	7%
Stjórnunarstörf	659	7%	515	4%
Sérfræðingar með háskólamenntun	586	9%	488	7%
Sérhæft starfsfólk og tæknar	489	-4%	396	1%
Skrifstofu- /afgreiðslustörf	505	9%	409	8%
Önnur störf	478	10%	376	9%

Hækkuðu um 19% í fyrra

GALLUP

Hækkun launavísitölu Hagstofu og hækkun St.Rv. launa

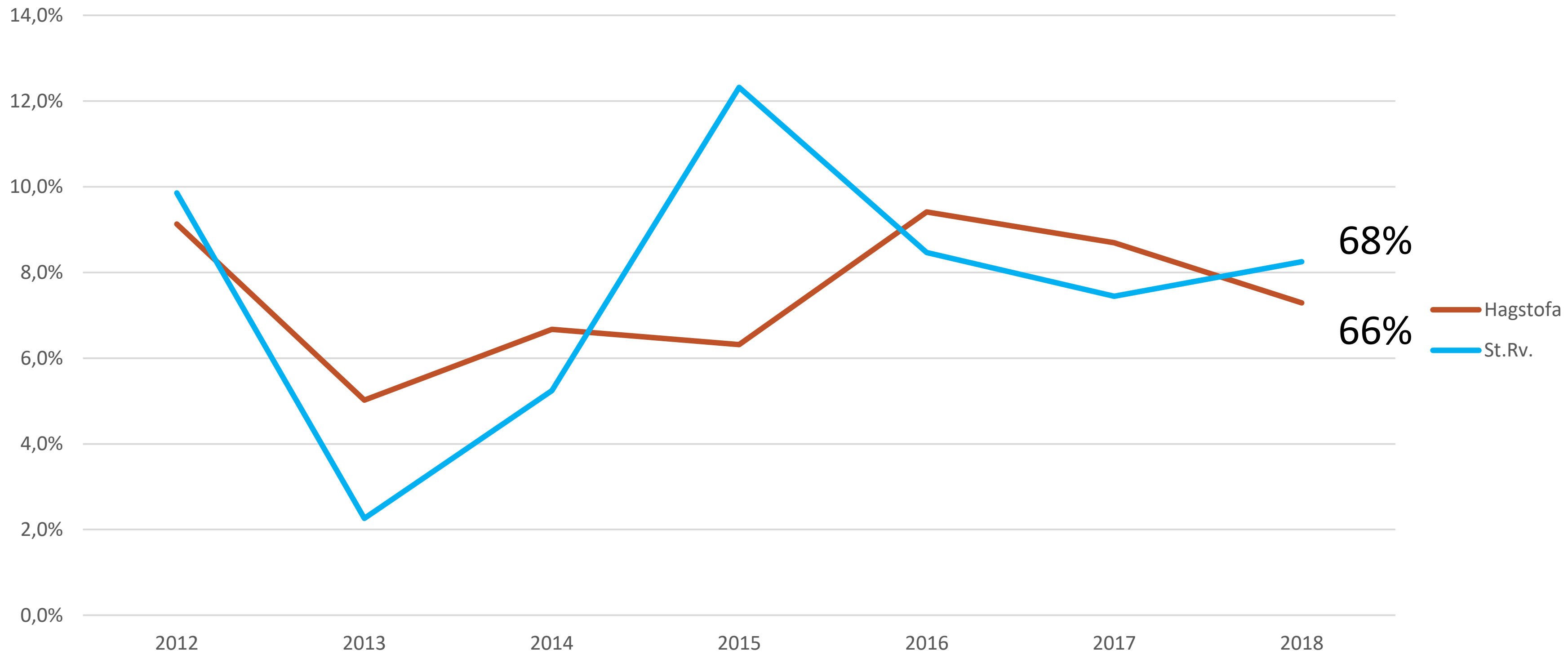

Samanburður við VR og St.Rv. – heildarlaun

2018	Uppfærð heildarlaun - meðaltöl			Launamunur félaga - samanburður á uppfærðum heildarlaunum. VR hærri en hin félögin			Launamunur félaga - samanburður á uppfærðum heildarlaunum. VR hærri en hin félögin		
	Alls	Karlar	Konur	Alls	Karlar	Konur	Alls	Karlar	Konur
VR	668.011	724.826	623.030	-	-	-	-	-	-
SFR	541.338	628.132	502.832	-126.673	-96.694	-120.198	23%	15%	24%
St.Rv.	561.693	629.660	527.284	-106.318	-95.166	-95.746	**19%**	**15%**	**18%**

VR hærri en St.Rv. 2017 21% 20% 19%

GALLUP

Aukagreiðslur innifaldar í heildarlaunum

- Flestir, eða tæplega 86% fá einhverjar greiðslur. Heldur færri konur fá aukagreiðslur en karlar. Um það bil ein af hverjum sex konum fá engar aukagreiðslur en tæplega einn af hverjum tíu körlum. Karlar fá frekar greitt fyrir unna yfirvinnu, vaktaálag og „annað“ en smám saman hefur dregið úr mun milli karla og kvenna

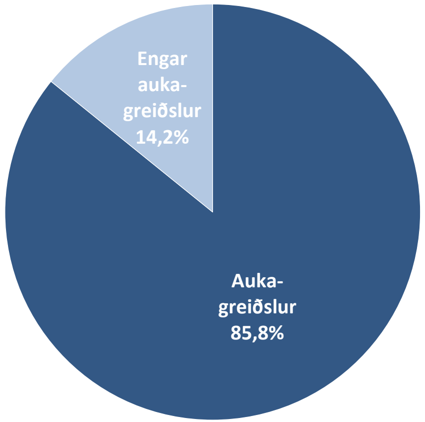

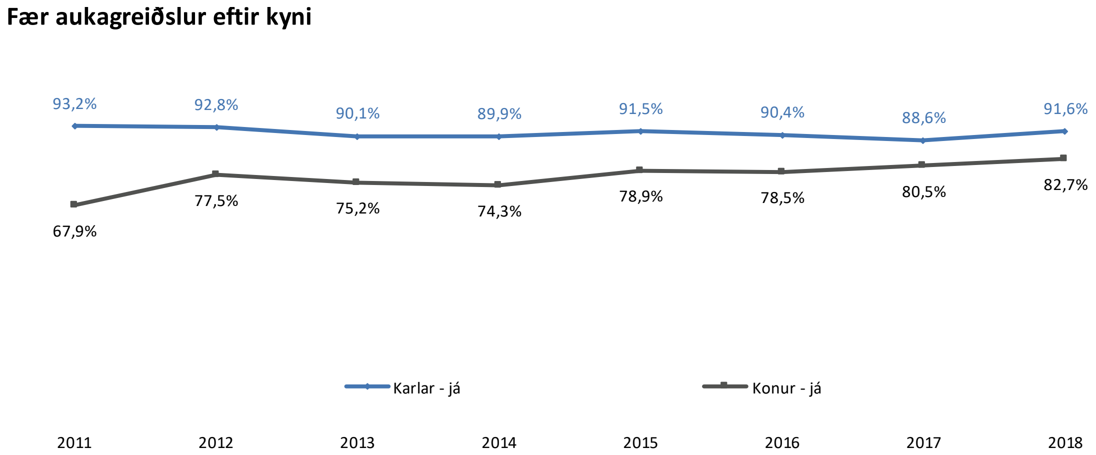

GALLUP

Aukagreiðslur innifaldar í heildarlaunum

- Flestir fá greidda yfirvinnu (39%), þá óunna yfirvinnu og svo vaktaálag
- Karlar fá frekar greidda yfirvinnu, vaktaálag og „annað“

	Fjöldi	%
Yfirvinna greidd skv. unnum yfirvinnutímum	288	38,6
Fastar yfirvinnugreiðslur fyrir „óunna“ yfirvinnu	201	26,9
Vaktaálag	178	23,8
Fastar yfirvinnugreiðslur fyrir unna yfirvinnu	176	23,6
Fæðishlunnindi	168	22,5
Akstursgreiðslur fyrir ekna kílómetra	138	18,5
Fastur bílastyrkur	72	9,6
Yfirvinna umfram ákveðinn tímafjölda greidd	59	7,9
Fatapeningar	40	5,4
Bónus/kaupauki	11	1,5
Dagpeningar	5	0,7
Annað	2	0,3
innifaldar	106	14,2
Fjöldi svara	1.444	

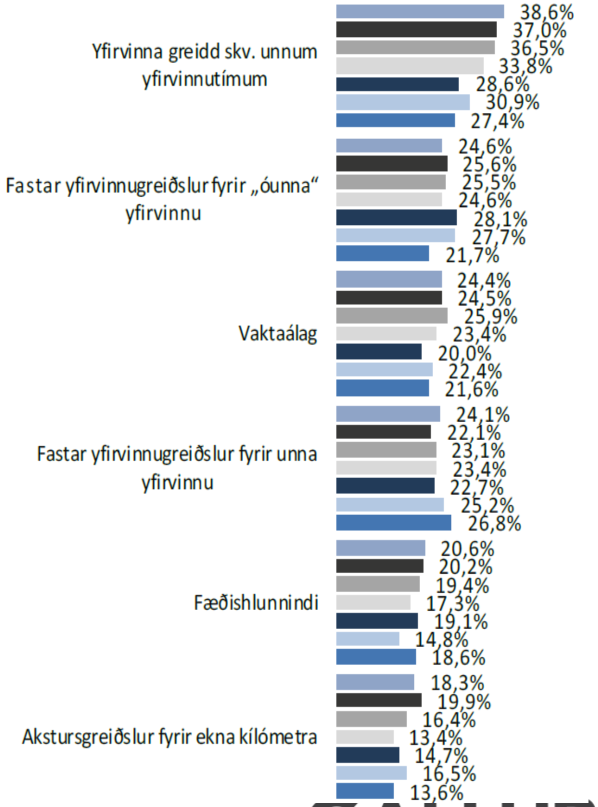

GALLUP

Hlunnindi

- Ríflega fjórir af hverjum fimm hverjum fjórum fá einhver hlunnindi. Með „hlunnindum“ er til dæmis átt við styrki, ýmiskonar búnað, tæki og tól sem vinnustaðurinn útvegar og mögulega hægt er að nota í eigin þágu. Í sumum tilvikum er því ekki beinlínis um hlunnindi að ræða.
- Um 86% karla og 80% kvenna fá einhver hlunnindi. Aftur hefur dregið saman með kynjunum, en munurinn jókst síðustu tvö ár

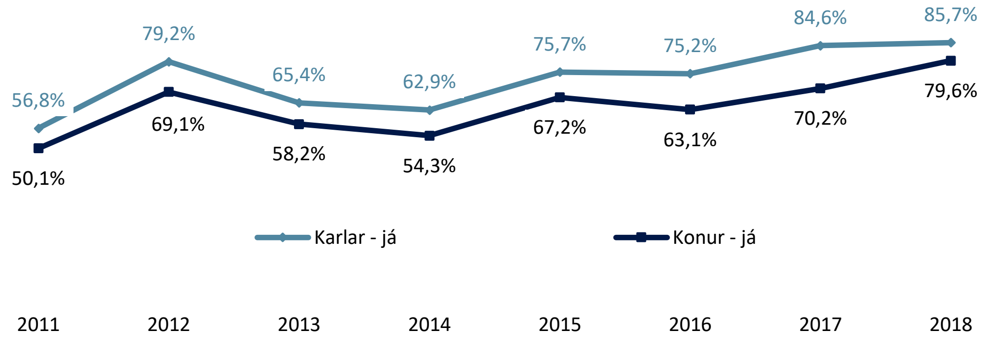

Hlunnindi

- Flestir, eða rúmlega helmingur fá styrk vegna líkamsræktar, ríflega þriðjungur fær samgöngustyrk og álíka margir eru með GSM síma. Lítið eitt færri fá fartölvu/spjaldtölu og um fjórðungur fær greiddan símakostnað. Fleiri karlar fá hlunnindi (86%) en konur (80%) og hefur því dregið saman með kynjunum miðað við síðustu mælingar.

	Fjöldi	%
Styrk vegna líkamsræktar	434	53,6
Samgöngustyrkur	285	35,2
GSM síma (símtæki)	277	34,2
Fartölva / spjaldtölvu til eigin nota	244	30,1
eða annar)	214	26,4
Fræðslustyrk	131	16,2
Fæðishlunnindi	110	13,6
Fatastyrk/fatahlunnindi	106	13,1
Internettengingu á heimili	61	7,5
Ferðahlunnindi	59	7,3
Bifreiðahlunnindi	39	4,8
Viðbótarfrí	13	1,6
Afnot af bifreið til eigin nota (ekki vsk bíll)	12	1,5
Aukagreiðslur gegn skilyrðum	7	0,9
Áskrift að fjölmiðlum greidd af vinnuveitanda	5	0,6
Annað	4	0,5
Fæ engin hlunnindi	149	18,4
Fjöldi svara	2.001	

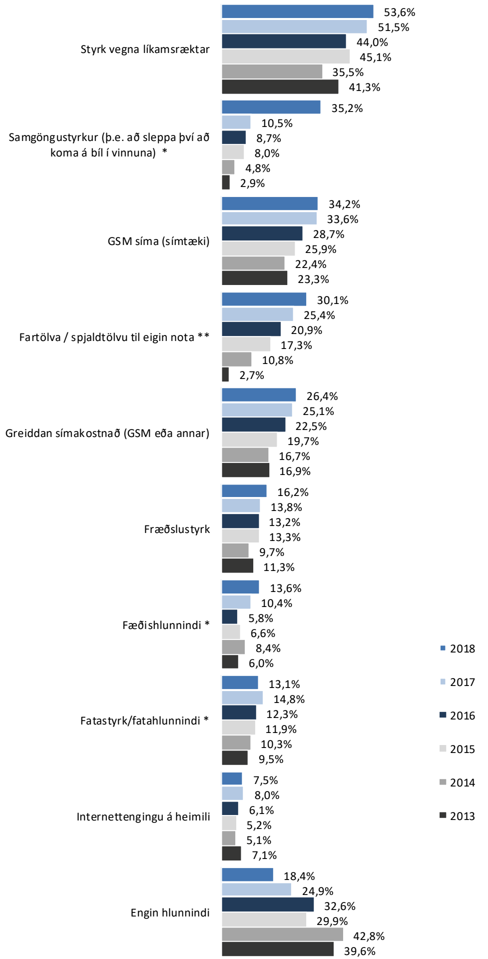

GALLUP

Launamunur kynjanna

Launasamsetning eftir kyni og starfsstéttum – ath. aðeins þeir sem gefa upp launaliði og starf eru með í þessari greiningu

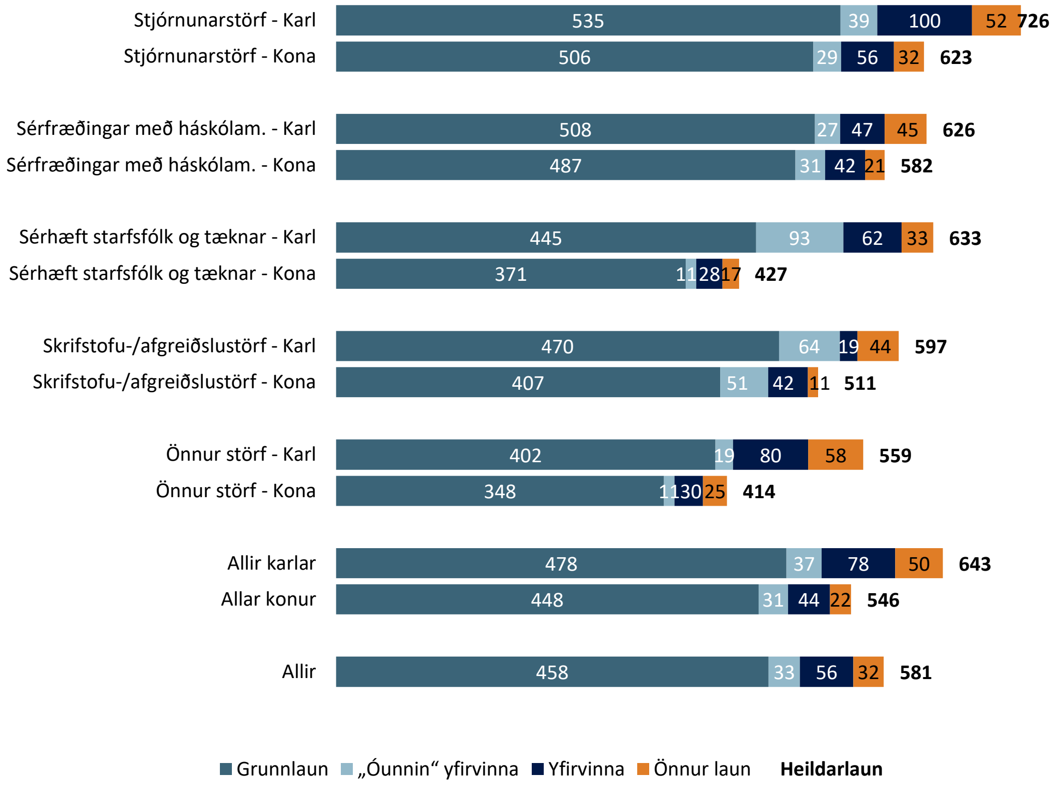

Laun kvenna sem hlutfall af launum karla -grunnlaun	Laun kvenna sem hlutfall af launum karla -heildarlaun
95%	86%
96%	93%
83%	67%
87%	86%
86%	74%
94%	85%

GALLUP

Heildarlaun, vinnutími og laun pr. vinnustund – St.Rv. – fólk í 100% starfi - meðaltöl

Vinnutími og laun miðað við vinnustund (starfsfólk í 100% starfshlutfalli)

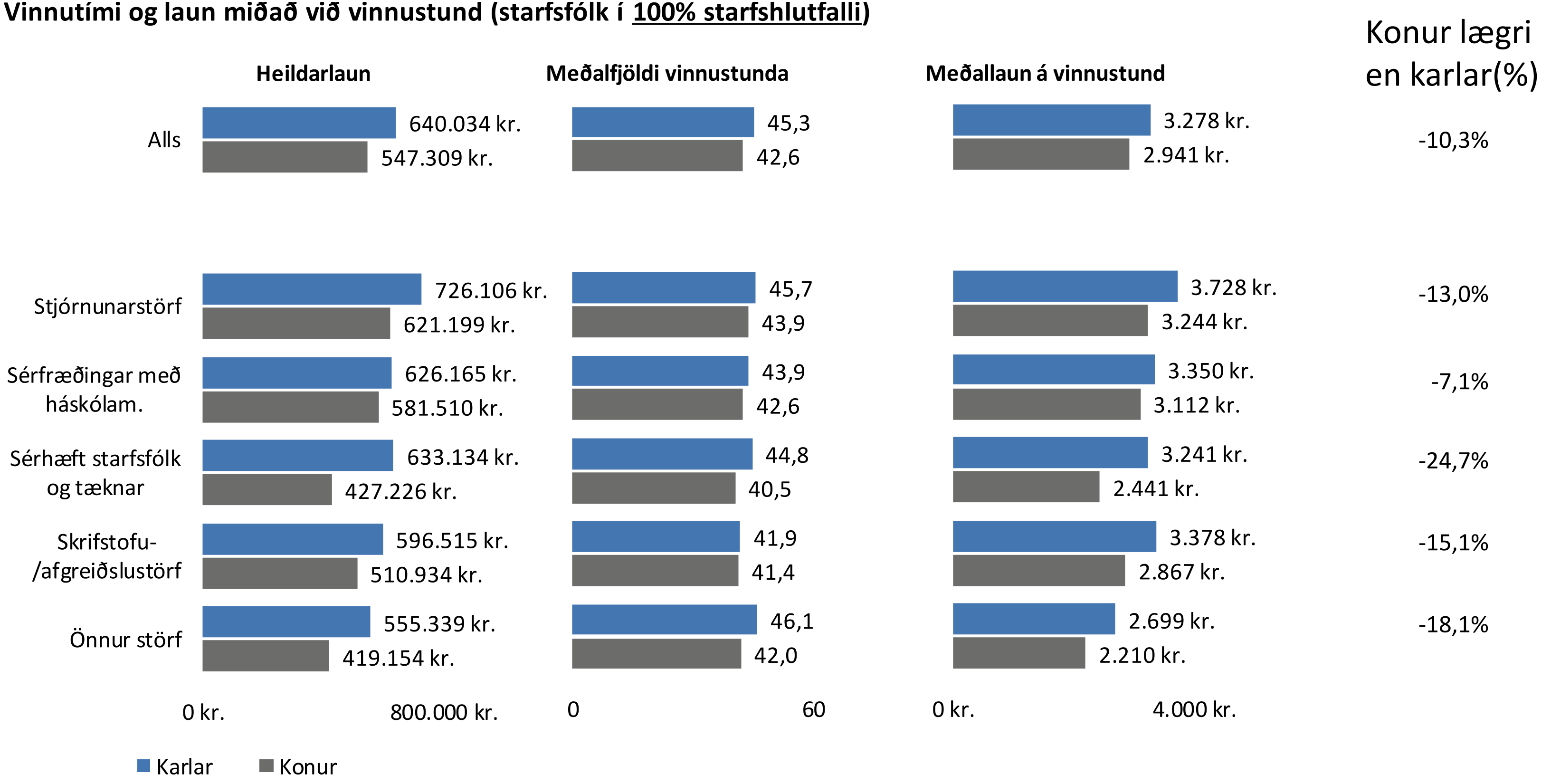

Athugið að meðallaun á vinnustund er reiknuð út frá þeim sem gefa upp bæði heildarlaun og vinnustundir.

GALLUP

Laun pr. vinnustund („óleiðréttur kynbundinn launamunur“) – Hagstofa

Hagstofa	2016 konur lægri en karlar
Alls	-16%
Almennur vinnumarkaður	-16%
Opinberir starfsmenn - ríkisstarfsmenn	-16%
Opinberir starfsmenn - starfsmenn sveitarfélaga	**-8%**
Fullvinnandi	-14%
Opinber stjórnsýsla og varnarmál; almannatryggingar (O)	-11%
Fræðslustarfsemi (P)	-13%
Heilbrigðis- og félagsþjónusta (Q)	-13%

GALLUP

Kynbundinn launamunur á heildarlaunum – St.Rv. – fólk í 100% starfi

- Óleiðréttur launamunur kynjanna er 14% - fyrir fólk í 100% starfi.
- Þegar tekið hefur verið tillit til vinnutíma, starfsaldurs, aldurs, starfsstéttar, menntunar, atvinnugreinar og vaktaálags og mannaforráða, er munurinn 8%

*=100% - laun kvenna/laun karla*100
**að teknu tilliti til aldurs, vinnutíma, starfsaldurs, starfsstéttar, menntunar, vaktaálags og atvinnugreinar.
*** að teknu tilliti til aldurs, vinnutíma, starfsaldurs, starfsstéttar, menntunar, vaktaálags, atvinnugreinar og mannaforráða.
ƚ að teknu tilliti til aldurs, vinnutíma, starfsaldurs, starfsstéttar (breytt vegna þýðisbreytingar 2018), menntunar, vaktaálags og atvinnugreinar.
ƚƚ að teknu tilliti til aldurs, vinnutíma, starfsaldurs, starfsstéttar (breytt vegna þýðisbreytingar 2018), menntunar, vaktaálags, atv.gr. og mannaforráða.

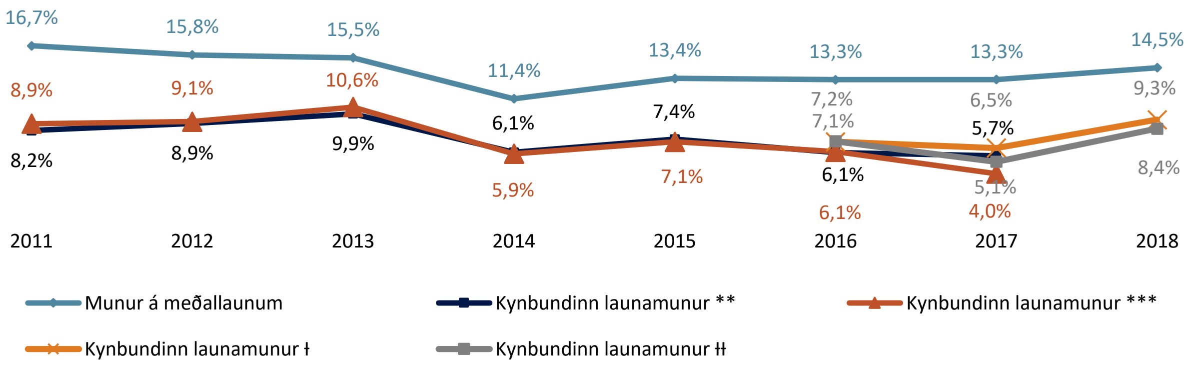

GALLUP

Kynbundinn launamunur á heildarlaunum – St.Rv. – fólk í 100% starfi

- Óleiðréttur launamunur kynjanna er 14% - fyrir fólk í 100% starfi.
- Þegar tekið hefur verið tillit til vinnutíma, starfsaldurs, aldurs, starfsstéttar, menntunar, atvinnugreinar og vaktaálags og mannaforráða, er munurinn 8%

*=100% - laun kvenna/laun karla*100
Ħ að teknu tilliti til aldurs, vinnutíma, starfsaldurs, starfsstéttar (breytt vegna þýðisbreytingar 2018), menntunar, vaktaálags, atv.gr. og mannaforráða.

Rvk	5%	3%	7%

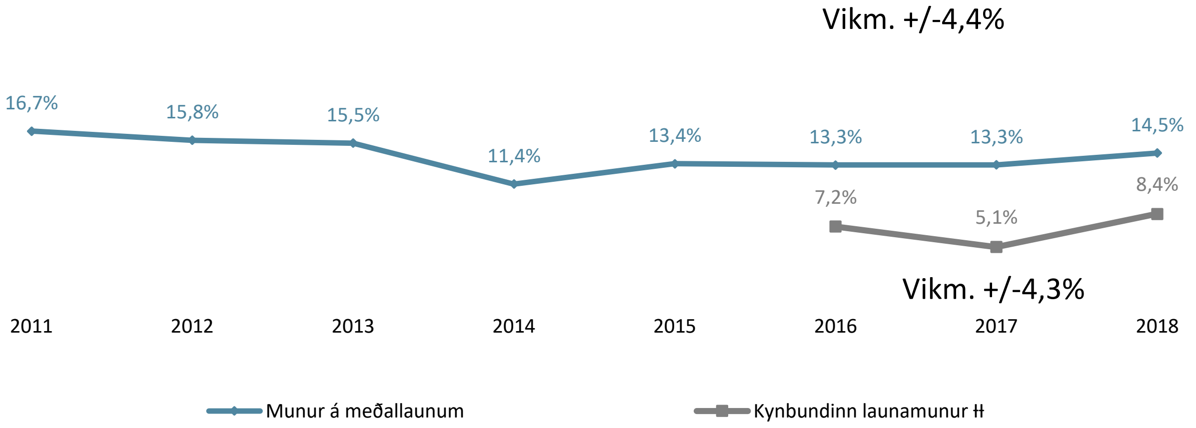

Viðhorf til launa

Ánægja með launakjör

- Síðustu þrjú ár hefur mælst meiri ánægja með laun en síðustu fjögur ár þar á undan.
- Nærri þriðjungur félagsmanna er ánægður með launin – en tæpur helmingur er óánægður – til samanburðar voru 73% óánægð með launin árið 2014
- Karlar eru ánægðari með launin en konur, eins og hefur verið að jafnaði
- Stjórnendur ánægðastir með launin af starfsstéttum
- Af atvinnugreinum, er mest ánægja meðal þeirra sem starfa við „Landbún., orkustofnanir, skógrækt“

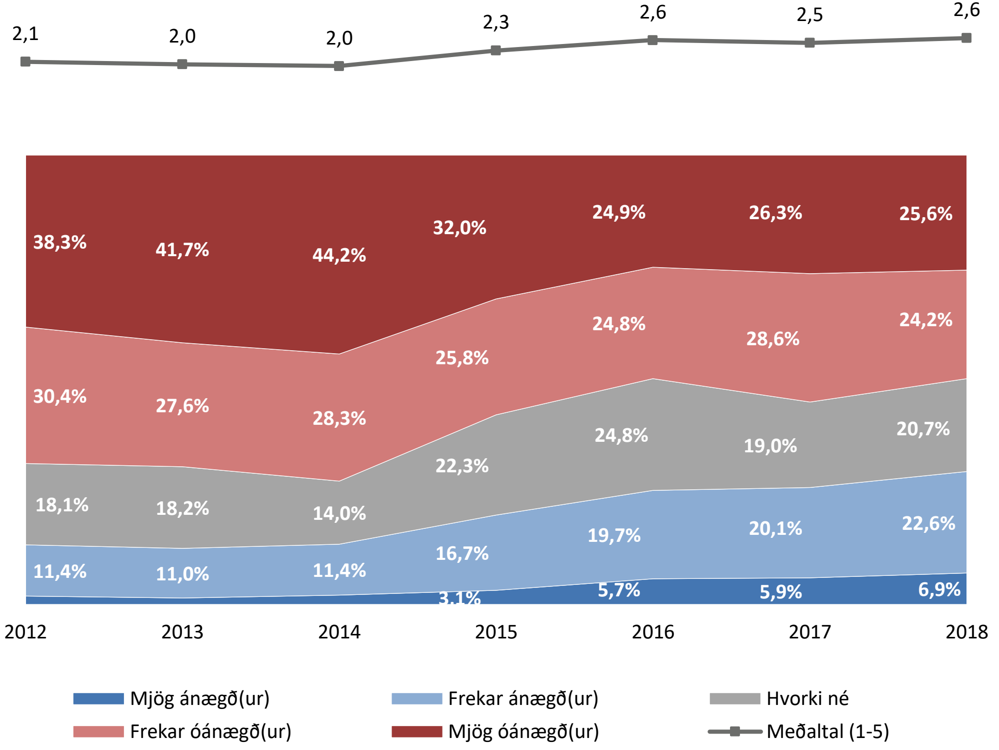

GALLUP

Sanngirni launa

- Félagsmenn telja um 642 þúsund vera sanngjörn laun – fyrir fullt starf
- Laun þyrftu að hækka um 22% til að teljast sanngjörn og hefur það hlutfall verið svipað síðustu fjögur ár.
- Laun karla þyrftu að hækka um 20% og kvenna um 23% til að teljast „sanngjörn“

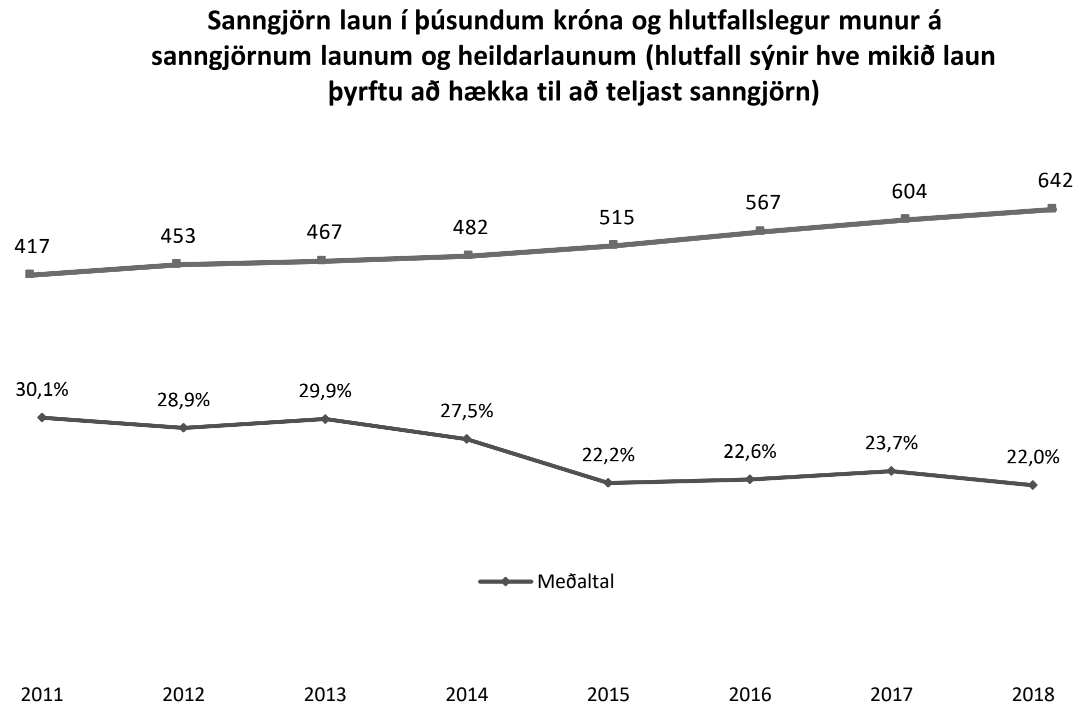

GALLUP

Þjónusta St.Rv.

Þjónusta St.Rv. – hafa nýtt sér

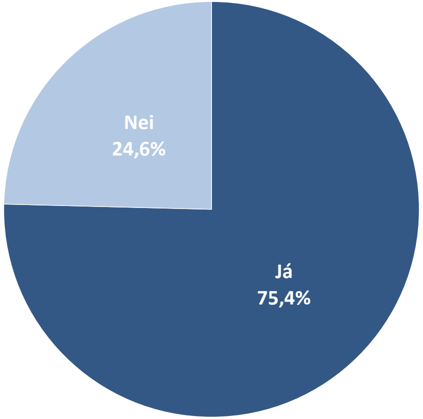

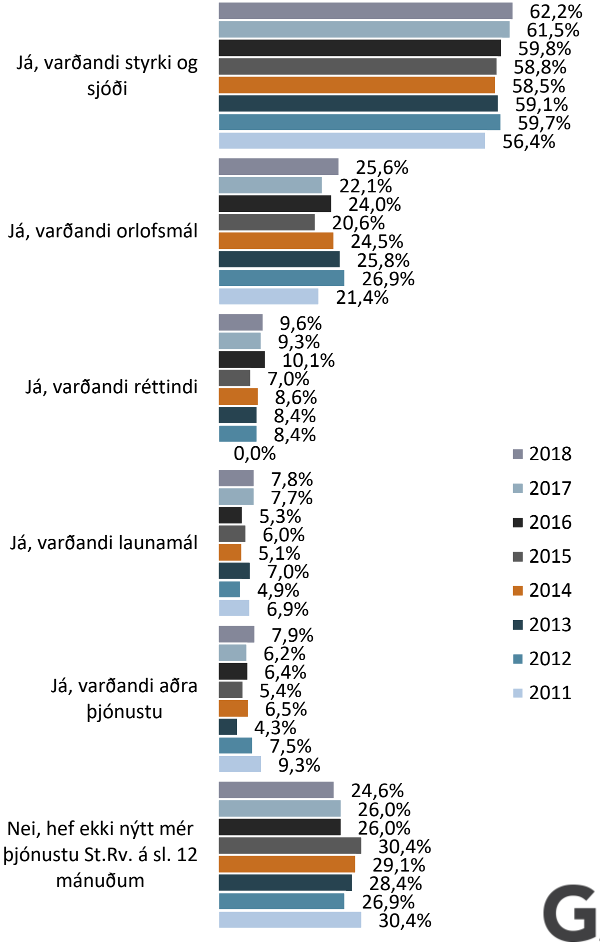

GALLUP

Ánægja með þjónustu St.Rv.

- Nærri þrír af hverjum fjórum eru ánægðir með þjónustuna
- Mjög ánægðum hefur fjölgað úr 23% í 32% á sex árum
- Konur ánægðari en karlar með þjónustuna
- Þeir sem hafa nýtt sér þjónustuna á sl. 12 mánuðum mun ánægðari en þeir sem segjast ekki hafa gert það

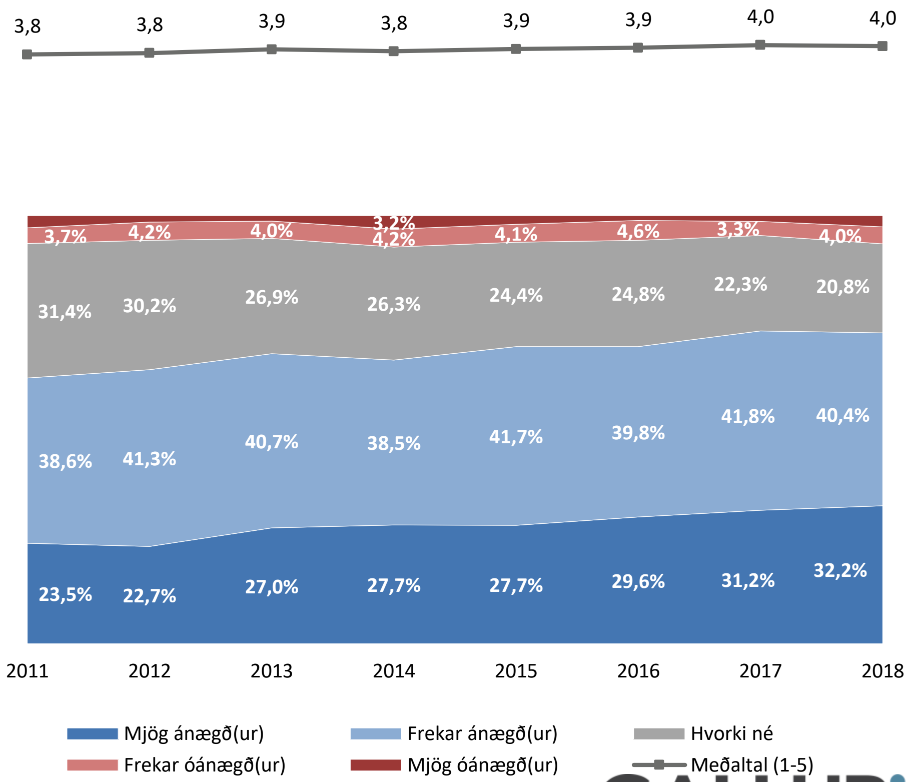

GALLUP

Ánægja með lífið

- Ríflega 40% félagsmanna eru mjög ánægðir með lífið og hefur það hlutfall aldrei mælst hærra. Aðeins 23% félagsmanna voru ánægðir með lífið árið 2011.
- Stjórnendur eru ánægðari með lífið en aðrir og ánægja með lífið vex einnig með hærri tekjum

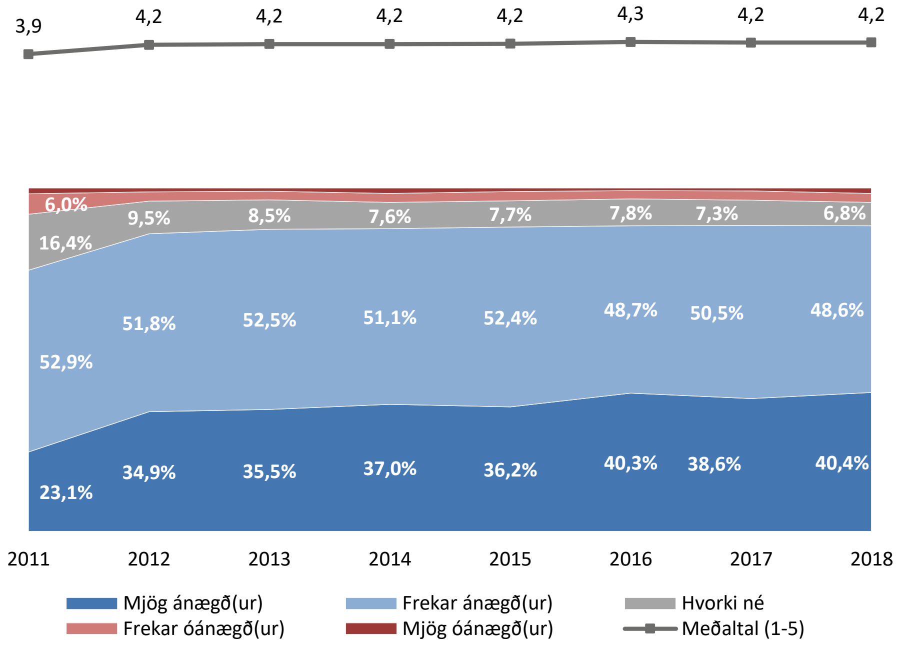

GALLUP

Samantekt …

- Meðal-heildarlaun St.Rv. félaga mælast 562 þúsund fyrir fullt starf og hækkuðu um rúm 8%. Meðal-heildarlaun karla hækkuðu rúm 9% og meðal-heildarlaun kvenna hækkuðu um tæp 8%.
- Meðal-grunnlaun St.Rv. félaga í fullu starfi eru 449 þúsund krónur og hækkuðu um rúm 7%. Meðal-grunnlaun karla hækkuðu um tæp 9%, en meðal-grunnlaun kvenna hækkuðu um tæp 7%.
- Nærri níu af hverjum tíu fá einhverskonar aukagreiðslur. Líkt og í fyrri könnunum eru heldur færri konur sem fá aukagreiðslur en karlar, en dregið hefur saman með kynjunum.
- Ríflega fjórir af hverjum fimm fá einhver hlunnindi í starfi. Karlar í lítið eitt meira mæli en konur
- Konur í fullu starfi eru með 14% lægri heildarlaun en karlar í fullu starfi – að meðaltali – og hefur munurinn aukist um eitt prósentustig miðað við síðustu þrjú ár.
- Meðal-heildarlaun fullvinnandi kvenna pr. vinnustund eru 10% lægri en karla og hefur munurinn aukist um eitt prósentustig frá því fyrir ári.
- Launamunurinn sem rakinn er til kyns að teknu tilliti til aldurs, vinnutíma, starfsaldurs, starfsstéttar, menntunar, vaktaálags og atvinnugreinar og mannaforráða mælist nú 8%.
- Síðustu þrjú ár hefur mælst meiri ánægja með laun en síðustu fjögur ár þar á undan.
- Laun félagsmanna þyrftu að hækka um 22% að meðaltali til að teljast sanngjörn og hefur það hlutfall verið svipað síðustu fjögur ár. Laun karla þyrftu að hækka um 20% og kvenna um 23% til að teljast sanngjörn.
- Aldrei hafa fleiri mælst „mjög ánægðir“ með lífið, eða 40%. Lægst var hlutfallið 23% árið 2011.

GALLUP

TAKK FYRIR

Tómas Bjarnason

GALLUP